

[Indenrigsministeren]

Og så vil jeg takke hr. Rechendorff, for jeg opfattede i hvert fald det at være ydmyg som en kompliment, og jeg vil godt takke for, at den time også er oprundet for mig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 311:

Forslag til lov om midlertidig refusion af kommunernes merudgifter på børnepasnings- og ældreområdet.

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 19/5 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Grete Schødt (S):

I denne uge førstebehandler vi en række lovforslag, der indgår i regeringens samlede planer for en øget beskæftigelsesindsats.

Det, vi skal behandle i dag, er en god indsprøjtning til kommunerne, selv om det ville være mere hensigtsmæssigt med en permanent, generel forbedring, således at en unødigt forvridning af kommunernes økonomiske prioriteringsgrundlag undgås.

Det omhandler meget præcist det, som det hedder, nemlig en midlertidig refusion af kommunernes merudgifter på børnepasnings- og ældreområdet, der skal gælde for regnskabsårene 1994 og 1995.

På ældreområdet vil der blive tale om en refusion på 50 pct. af kommunernes merudgifter, mens der for børnepasning vil være tale om 30 pct. på grund af, at kommunerne jo modtager betaling fra forældrene.

En normal kommune vil maksimalt kunne modtage refusion på 0,08 pct. af det budgettede beskatningsgrundlag, mens kommuner med særlig lave udgifter på disse områder vil kunne modtage tilskud på op til 0,2 pct. for at tilskynde dem til at gøre en ekstra indsats.

Baggrunden for forslaget er, at vi på én gang har en meget høj arbejdsløshed og samtidig en række kommunale serviceopgaver, der trænger til at blive løst på en bedre måde.

På denne måde slås der faktisk tre fluer med ét smæk: Ventelisterne til børnepasning forkortes, ældreplejen forbedres, og beskæftigelsen stiger.

Et forslag som dette betyder heller ikke de helt store øgede udgifter for det offentlige, for den øgede beskæftigelse betyder jo samtidig færre dagpengeudgifter, og på længere sigt forebygger vi også udstødning fra arbejdsmarkedet.

Socialdemokratiet har længe været fortalere for denne type løsninger, og vi kan således varmt støtte dette lovforslag.

Torben Rechendorff (KF):

Jeg skal ikke skjule, at Det Konservative Folkeparti er lidt bekymret over den udvikling i relationerne mellem staten og kommunerne, som dette forslag er udtryk for.

Hvis man skulle gå hårdt til værks – det skal jeg lade være med, men hvis man skulle – synes jeg, at man i lovforslagets tekst kan se et angreb på det kommunale selvstyre.

Forslaget er jo, sådan som jeg læser det, bygget op efter princippet: Hvis I er artige, skal I få lidt ekstra penge – vel at mærke til formål, der efter regeringens opfattelse er støtteværdige.

Det er altså med andre ord en videreførelse af det ikke særlig heldige princip, der går ud på at yde specifikke tilskud til bestemte formål i stedet for kommunal selvbestemmelse.

Samtidig kan man jo ikke snakke sig ud af, at lovforslaget har den effekt at animere kommunerne til øgede udgifter. Når man arbejder efter princippet hjælp til selvhjælp – og det er jo det, man gør – kan man ikke se bort fra, at det vil føre til yderligere kommunale udgifter, vel at mærke ved siden af den meget betydelige øgning af statsudgifterne, der er tale om.

I fremsættelsen siger ministeren, at lovforslaget er en del af regeringens samlede forslag

[Torben Rechendorff]

vedrørende styrkelsen af den kommunale beskæftigelsesindsats. Sådan har jeg også læst det, og jeg skal også gerne erkende, at forslaget helt automatisk – her lever det altså op til ministerens intention – vil føre til adskillige nye offentlige stillinger, vel at mærke i finansårene 1994 og 1995.

Så spørger jeg: Og hvad så? Hvad har ministeren tænkt sig efter 1994 og 1995? Det kan det jo snart blive. Har midlertidige ordninger i dette land ikke en tendens til at blive permanente meget hurtigt?

Jeg vil ikke afvise, at der i en del kommuner kan være behov for en øget indsats både på børneområdet og på ældreområdet. Hvor er det for øvrigt, der ikke kan være brug for en øget indsats og dermed øget forbrug? Mange steder vil nogle ventelister og nogle arbejdsrutiner utvivlsomt kunne blive forbedret, men – og det er for Det Konservative Folkeparti det afgørende – det er altså kommunernes eget ansvar. Idérigdommen i kommunerne synes jeg er stor, og der er opnået mange flotte resultater, også i de senere år. Lad dem dog selv!

Ministeren taler om et refusionsbehov i 1994 på ca. 400 mio. kr. – bare i 1994! Jeg vil godt forsøge at afæske ministeren et svar på, hvordan disse 400 mio. kr. er tænkt fremskaffet, og jeg vil også gerne vide, om ministeren er enig i, at vi med dette forslag lægger yderligere pres på de kommuner, der i forvejen har meget slid med at få tingene til at hænge sammen.

Af regeringens pragtbog »Ny kurs mod bedre tider« fremgår det på side 81, at statens underskud fra 1993 til 1994 stiger med ca. 6 mia. kr. Pas nu på!

Eva Kjer Hansen (V):

Dette lovforslag ligner et begyndende opgør med bloktilskudsmodellen. Regeringen foreslår en refusionsordning, der skal dække lønudgifter i forbindelse med meransættelse af personale inden for ældre- og børneområdet. Foreløbig skal ordningen gælde for 1994 og 1995, men spørgsmålet er, om ikke regeringen på denne måde vil snige en refusionsmodel ind ad bagdøren og dermed efterhånden undergrave bloktilskudsmodellen og dermed det kommunale selvstyre. Det ville være interessant, om regeringen i denne forbindelse ville komme med en klar udmelding om, hvilke intentioner den har omkring en fremtidig finansieringsmodel.

Jeg må sige, at det er en underlig måde, regeringen vurderer kommunernes serviceniveau på. På sædvanlig socialdemokratisk facon vurderes serviceniveauet ud fra det antal kroner og øre, der er blevet brugt på det pågældende område. Men fordi en kommune bruger mange penge på et område, behøver servicen jo ikke at være tilsvarende god, og omvendt kan en kommune sagtens have en glimrende service, uden at det nødvendigvis koster mange penge.

I øvrigt er det jo heller ikke sikkert, at kvaliteten og indholdet øges, bare fordi der ansættes flere til at tage sig af det pågældende område. Det kan lige så godt være andre elementer, der er brug for, såsom valgmuligheder og fleksibilitet, der vil kunne forbedre serviceniveauet.

Af lovforslaget fremgår det, at tilskuddet navnlig kan anvendes til at forbedre serviceniveauet i de kommuner, der har de laveste dækningsgrader m.v. Hvordan beregner man dækningsgraden på ældreområdet? På børneområdet opererer vi med dækningsgraden som udtryk for, hvor mange børn der bliver passet i de offentlige pasningstilbud, men hvordan gør regeringen det op på ældreområdet? Det synes jeg det ville være interessant at få afklaret.

Derudover rejser der sig mange spørgsmål i forbindelse med lovforslaget. Det skønnes, at den maksimale refusion for 1994 vil udgøre ca. 400 mio. kr. Hvilke forudsætninger ligger der bag det tal? Hvordan kommer man frem til den vurdering, og hvor mange personer regner regeringen egentlig med vil komme i beskæftigelse på grund af disse ordninger?

Den socialdemokratiske ordfører var inde på, at det her bl.a. kunne medføre færre dagpengeudgifter. Jamen er der så ikke brug for at stille krav om forudgående ledighed eller i hvert fald, at de, der kan ansættes i disse ordninger, må være dagpengeberettigede ledige?

Endelig synes jeg også, det er værd at fremhæve, at det jo er begrænset, hvilken effekt denne ordning vil have på børnepasningen. Kommunernes Landsforening har i en nylig offentliggjort rapport peget på helt andre initiativer, der er nødvendige, hvis vi skal gøre en indsats for at nedbringe ventelisterne.

Kommunernes Landsforening mener, at hvis alle børn skal passes i kommunale pasningstilbud, vil en sådan merudbygning betyde årlige merudgifter til driften på ca. 6 mia. kr.

[Eva Kjør Hansen]

Hertil kommer så anlægsudgifter. I stedet peger KL på andre initiativer, der vil kunne gavne børnepasning, såsom tilskud til forældre med børn på venteliste til dækning af udgifter til private pasningsordninger og hjælp og vejledning til etablering af alternative og private pasningsordninger.

Det er fint, hvis der kan ske en styrkelse af den kommunale beskæftigelsesindsats, men der er alt for mange uafklarede spørgsmål i dette forslag. Og refusionsordningen, som er foreslået, er efter vores opfattelse ikke den rigtige vej at gå.

Pernille Frahm (SF):

Jeg synes, det er lidt trist, at det først er nu, vi begynder at få nogle udmeldinger om de tanker, regeringen har gjort sig med hensyn til den kommunale økonomi. Jeg synes, der har være for meget hemmelighedskræmmeri omkring det. Jeg synes, at regeringen godt kunne have lukket lidt op for godteposen under den forespørgselsdebat, som SF rejste i foråret. Det ville have givet mulighed for, at man havde fået bedre tid til budgetplanlægningen ude i kommunerne, og for, at de budgetseminarer, man mange steder holder her i forsommeren, ville få et ordentligt indhold.

Det giver jo også nogle problemer for kommunerne, at forhandlingerne mellem regeringen og kommunernes repræsentanter skal afsluttes så sent som den 28. juni. Men nu får vi altså en lille smule at vide om, at man i hvert fald har tænkt sig at afsætte nogle penge fra regeringens side.

Og så til selve forslaget. Vi synes selvfølgelig, at det er meget godt, at regeringen har sat fokus på børne- og ældreområdet, for det er jo her, behovene ligger, og det er her, mulighederne er for at skabe nogle job, som der er nogle perspektiver i. Selv borgerlige økonomer og politikere rundt omkring er jo begyndt at forstå, at det er nødvendigt med flere ansatte i den offentlige sektor. Det er her, der er arbejdet.

Men jeg tror nu, det er et udslag af overoptimisme, når regeringen skønner, at dette forslag vil give 5.000 arbejdspladser. For det første har kommunerne jo allerede nu planlagt de udvidelser, der skal i gang i denne sektor, og for det andet vil der først og fremmest blive tale om tilskud til mindre kommuner, der har ligget

lidt lavt på dette felt indtil nu. Tilskuddet skal også sammenholdes med det finansielle understud i kommunerne på 1,8 mia. kr., som Kommunernes Landsforening allerede har annonceret for 1994.

Medvirkende til at svække forslaget betydeligt er ikke blot den tidsbegrænsning, forslaget har, men også og især det loft på 0,08 pct. af beskatningsgrundlaget i 1993, der er lagt. Det er et loft, der er lagt så lavt, at kun få og mindre kommuner, der vil gøre en beskæftigelsesindsats, kan undgå at ramme loftet. Vi ser meget gerne, at dette loft og loftet på de 0,2 pct. for særlige kommuner bliver hævet.

Med hensyn til 0,2 pct.-reglen kan jeg ikke lade være med at spørge, om det virkelig er regeringens politik særligt at præmiere de kommuner, der har gjort mindst på området. Jeg vil gerne foreslå, at senest når loven engang skal revideres – og det går jeg faktisk ud fra at vi bliver nødt til efter udløbet, altså i 1995-96 – begynder man at præmiere de kommuner, der ligger over gennemsnittet, så vi for en gangs skyld ikke skal opleve en omvendt Robin Hood-politik.

Poul Nødgaard (FP):

Arbejdsløsheden er et mærkbart problem, det er erkendt. Men forslaget lægger op til, at vi nu skal tilbage til det gamle refusionssystem; det har flere ordførere været inde på, og jeg vil også sige, at det er meget, meget uheldigt. Nu var vi kommet over på et bloktilskudssystem, og så begynder man igen at sidde og føre dobbeltbogholderi for at finde ud af budgettet for 1993. Hvorfor skal det i øvrigt være budgettet; hvorfor kunne det ikke lige så godt være regnskabet for 1993, der dannede udgangspunkt for, om kommunerne udvider aktiviteterne i 1994 og 1995?

Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi har meget stor sympati for den del af forslaget, der vedrører ældreområdet, for det er en hjertesag for os. Og vi har nogle problemer i enkelte kommuner med at finde tilstrækkelig pasning af vore ældre medborgere. Derfor vil vi nok på en eller anden måde være positive over for den del af lovforslaget – hvis vi kan finde ud af noget!

Men jeg synes alligevel, at det skaber mange problemer, og vi har drøftet det i gruppen i dag. Vi har faktisk store problemer med det,

[Poul Nødgaard]

for vi kommer jo også til en dag, hvor de to år er gået, og så spørger jeg: Hvad så? Det har en enkelt ordfører spurgt om. Skal vi så revurdere det og lade det fortsætte eller hvad? Eller kaster vi så hele udgiften over på de kommunale kasser – med deraf følgende forøgelse af det kommunale beskatningsniveau?

Jeg tror, man er kommet med dette forslag af et godt hjerte, men jeg er bestemt ikke sikker på, at det er et forslag, der vil blive vel modtaget i ret mange kommuner.

Det er også rigtigt – jeg tror, det var SF, der fremhævede det, og jeg er selv kommunalpolitiker – at de kommuner, der har kørt på vågeblus på både børne- og ældreområdet, bliver præmieret med dette forslag.

Som et konkret eksempel kan jeg nævne, at i min egen kommune, Ringsted, fandt et politisk flertal ud af, at ventelisterne skulle afskaffes. Derfor forhøjede man i 1993, altså det år, der danner udgangspunkt for dette her, budgettet med, jeg tror det var 8 eller 10 mio. kr. Jeg vil ikke hænge op på tallet, men det var et meget, meget højt tal. Nu skulle ventelisterne afskaffes. Det vil sige, at hvis man i Ringsted havde ventet et år med den disposition, kunne man have hævet en masse penge i de statslige kasser.

Det var måske et lille sidespring, men alligevel et helt konkret, jordnært eksempel.

Jeg tror, man må se i øjnene, at dette forslag også vil give en masse administrative vanskeligheder i kommunerne, og at det vil give en masse revision med at finde ud af, om kommunerne får mere, end de skal have – 30 pct. til det ene, 50 pct. til det andet osv. Jeg må indrømme, at jeg troede, vi var totalt færdige med det system. Jeg husker mange år tilbage i tiden, hvor vi startede med at afskaffe refusion snart på det ene, snart på det andet og snart på det tredje. Det gik bare derudad, og det blev overført til bloktilskud alt sammen. Nu er vi på vej til at slå en kolbøtte og vende tilbage til et refusionssystem.

Jeg vender mest tommelfingeren nedad til dette forslag, fordi jeg i bund og grund ikke tror, det vil føre noget særlig godt med sig.

Vedrørende kommunerne vil jeg sige, at der er kommunalt selvstyre. Hvis ikke kommunalpolitikere sørger for, at der i deres respektive kommuner er god omsorg for børnene og de ældre, jamen så må man ved de valg, der finder

sted, f.eks. den 16. november, vælge nogle nye folk ind, som man tror vil føre en god ældrepolitik. Hvis man ikke gør det, må det være udtryk for, at et flertal i befolkningen i den pågældende kommune finder, at de godt kan acceptere forholdene, som de er. Så enkelt kan det siges.

Vi vil selvfølgelig arbejde med forslaget i udvalget, men jeg personlig er bestemt ikke begejstret for forslaget. Det vil jeg gerne have lov at sige.

(Kort bemærkning).

Grete Schødts (S):

Det er egentlig interessant at sidde og høre på de bekymringer, man pludselig har, når der bliver taget nogle gode initiativer, der virkelig kan gavne og nytte noget. Jeg vil godt sige, at refusioner er en måde, hvorpå man kan øremærke pengene netop til disse områder. Vi har haft tidligere debatter fra denne talerstol, hvor man netop har haft problemer med, om penge gik til det rette formål.

Jeg vil også godt tillade mig at komme med en bemærkning til de tidligere ordførere, der har givet udtryk for, at dette her er indgreb i det kommunale selvstyre. Jeg vil godt erindre om, at alle partier i dette Folketing har diskuteret beskæftigelsessituationen, forholdene omkring manglende børnepasning og manglende service over for de ældre. I den erkendelse lavede man aktiveringspakken. Man erkendte, at der måtte ske et løft på dette område.

Det har bare ikke virket. Der var nogle barrierer, så det ikke kom til at virke. Nu tager regeringen nogle virkelige initiativer, der gør, at kommunerne får et løft.

Jeg vil godt som et eksempel til SF's ordfører, fru Pernille Frahm, sige, at 0,08 pct. betyder, at en stor gennemsnitskommune på 41.000 indbyggere vil få 2,4 mio. kr. i løft i de 2 år 1994 og 1995.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Fru Grete Schødts kunne måske også oplyse os om, hvordan udgiften bliver finansieret. Det kunne være interessant at have med i debatten.

Jeg vil godt sige, at vi i Venstre mener, det er kommunerne, der er de bedste til at tilrettelæg-

[Eva Kjør Hansen]

ge servicen både på børne- og ældreområdet. Det er lokalt, man bedst kan vurdere, hvad der er behov for i den enkelte kommune, og derfor er det kommunerne selv, der skal bestemme.

Jeg har tidligere været inde på, at netop på børnepasningsområdet efterlyser Kommunernes Landsforening ikke flere ansatte. Nej, de efterlyser fleksibilitet, og de efterlyser muligheder for at have private pasningsordninger og lignende, og så er det selvfølgelig det, vi skal give mulighed for.

Jeg vil gerne spørge SF's og Fremskridtspartiets ordfører, som begge var inde på, at det er de kommuner, hvis udgifter er lave i forhold til gennemsnittet, de kommuner, der har gjort mindst, der nu skal belønnes mest: Kan der findes dokumentation for, at de kommuner, der bruger færre penge, også er de kommuner, der har det laveste serviceniveau? Det tror jeg simpelt hen ikke på. Hvis modellen er, at udgifterne skal ligge på nogenlunde samme niveau, må det nødvendigvis blive et opgør med det kommunale selvstyre. Hvis vi går ind for kommunalt selvstyre, må vi give kommunerne frihed til at tilrettelægge servicen, som de nu engang synes den skal være.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg vil godt spørge fru Grete Schødts, om det ikke er rigtigt, at vi her i Folketinget for år tilbage var enige om at afskaffe refusioner, og at begrundelsen for at afskaffe disse refusioner var at slippe for det, man kalder refusionstænkning, fordi alle var enige om, at kommunerne ikke skulle tilrettelægge deres service hverken med hensyn til ældre, skole eller børnepasning ud fra, hvor de kunne få penge fra staten. Man fandt, at det var bedre, at man selv besluttede, hvordan man skulle bruge pengene.

Det er rigtigt, når fru Grete Schødts siger, at alle partier i dette Folketing har været stærkt optaget af at drøfte både børnepasning og ældre-service, men der er mange partier, der i hvert fald har afvist, at vi skulle have refusionsordninger indført. Jeg vil gerne minde fru Grete Schødts om, at også Kommunernes Landsforening gentagne gange over for udvalg her i Folketinget har påpeget, at de ikke ønsker aktivitetstilskud, netop fordi det er et indgreb i det kommunale selvstyre.

Når jeg nu har bedt om ordet, vil jeg gerne samtidig rette et spørgsmål til indenrigsministeren. Jeg vil bede indenrigsministeren redegøre for, hvorledes dette forslag skal influere på forældrebetalingen i daginstitutionerne. Det tror jeg også kan have interesse.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Fru Grete Schødts må endelig ikke misforstå mig. Til forskel fra mange af de andre ordførere synes jeg, det er helt fint med tilskud til offentlig service. Jeg sammenholder bare de 400 mio. kr. med de 5 mia. kr., som man er villig til at afsætte til skattelettelser. Jeg sammenholder dem også med de 1,8 mia. kr., kommunerne kommer til at mangle i 1994, og så begynder det at svinde ind med troen på, at vi virkelig får en ekstra beskæftigelse ud af dette forslag.

(Kort bemærkning).

Torben Rechendorff (KF):

Når fru Grete Schødts siger, at det lyder, som om nogle af partierne – jeg er sikker på, at mit var iblandt dem – er bekymrede, så vil jeg gerne over for fru Grete Schødts og dermed også over for indenrigsministeren bekræfte, at sådan forholder det sig. Vi er bekymrede i vores parti – og det er der også andre der har givet udtryk for – først og fremmest af to grunde. Den ene, som vi har hæftet os meget ved, er, at vi nu indfører noget, vi i forvejen havde afskaffet. Vi går ind og hjælper kommunerne ved at tage stilling til, hvad deres behov er.

Den anden og nok så vigtige årsag til, at vi er bekymrede, er, at vi tillader os den flothed at se disse 400 mio. kr., som der er tale om det første år, i sammenhæng med, hvad regeringen i øvrigt har annonceret af projekter, og så sammenholder vi det med det, jeg selv nævnte, nemlig at underskuddet fra 1993 til 1994 i forvejen stiger med 6 mia. kr.

Må jeg til sidst sige, at skulle det virkelig forholde sig sådan, at regeringen mener, at der er 400 mio. kr. til disposition, så synes jeg virkelig, det skulle indgå i de forhandlinger, man mindst én gang om året fører med kommunerne. Så kan det indgå i et forhøjet bloktilskud og ikke i det, som man nu er i færd med at skibe sig ind i.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Den skal blive minikort, for det bliver måske mere eller mindre gentagelser, men jeg vil gerne sige til fru Grete Schødts, at jeg tror, at fru Grete Schødts' udtalelser kommer af et godt og ærligt hjerte. Det er jeg slet ikke i tvivl om, og vi har måske egentlig den samme intention alle sammen om at ville lave en god ældrepolitik, men det er ikke Folketinget, der skal lave en god ældrepolitik. Det er de enkelte kommuner.

Jeg vil også godt sige til fru Grete Schødts, at dette forslag ene og alene er fremsat for at søge at få flere folk i gang med arbejdet i kommunerne dels i ældresektoren, dels i børnesektoren. O.k., det mener regeringspartierne, og det må vi bøje os for, men så spørger jeg: Hvad kan det næste blive? Bliver det sådan, at de kommuner, der har lidt dårlige veje, kan få en eller anden refusion, hvis de begynder at lægge ny belægning, for det skaffer også beskæftigelse?

Jeg tror simpelt hen, at dette her kan blive en rutschebane, hvor vi totalt ender både i bloktilskudssystemet, som vi har nu, og et halvt refusionssystem med en administration til følge, så guderne må sig forbarme. Det synes jeg ikke er et mål for Folketinget, og det er derfor, jeg er rimelig kritisk over for det, selv om jeg er meget positiv over for ældredelen. Jeg så meget hellere, at kommunerne selv løste det, det har de virkelig kompetence til. Og jeg vil gentage: Hvis man ikke er tilfreds med dem, der styrer kommunen, så skift dem ud!

(Kort bemærkning).

Ebbe Lundgaard (RV):

Fru Eva Kjer Hansen gjorde en bemærkning om, at det for Venstre var vigtigt, at det var kommunerne selv, der styrede dette, og deri er Det Radikale Venstre helt enig, ganske bestemt. Derfor er denne ordning også frivillig. Det er en tilskyndelse til kommunerne til at gå i gang, hvis de har lyst til at forøge deres beskatningsgrundlag, hvis vi endelig også skal tale om de bekymringer, der er om, hvorvidt dette her økonomisk hænger sammen for kommunerne. Så der er ingen problemer i det. Det er frivilligt, og det er kommunerne selv, der suverænt bestemmer. Det er vi fuldkommen enige om.

Jeg vil godt sige til hr. Poul Nødgaard og fru Karen Højte Jensen med hensyn til bekymringerne om, at vi er inde på en glidebane mod nye refusionsordninger, at det er vi ikke. Det er Det Radikale Venstre ikke indstillet på. Denne situation er ekstraordinær, og dette her er ikke et forsøg på at gøre op med bloktilskudsordningerne. Det er en midlertidig ordning i en ekstraordinær situation.

Det skal meldes klart ud, at sådan ser vi på det, så den bekymring kan man godt glemme.

Addi Andersen (CD):

Centrum-Demokraterne kan tilslutte sig indenrigsministerens lovforslag. Det vil give kommunerne mulighed for på både børne- og ældreområdet at yde en bedre service, der flere steder er blevet forringet på grund af besparelser og afskedigelser i kommunerne. For CD er det også vigtigt, at det er en om end ikke stor hjælp til nedbringelse af arbejdsløsheden.

Jeg vil gerne til sidst sige, at når CD går ind for dette lovforslag, er det for børnenes, de ældres og de arbejdsløses skyld og ikke for kommunernes.

CD vil bidrage til en hurtig og velvillig behandling i udvalget.

Ebbe Lundgaard (RV):

Det Radikale Venstre opfatter det fremsatte forslag som et nødvendigt ekstraordinært skub til beskæftigelse på to væsentlige områder, omsorgen for børn og omsorgen for ældre. Her gives kommunerne frivilligt lejlighed til at forøge beskæftigelsen på disse områder, men det er vigtigt for os at sige, at det er en midlertidig ordning, og at der ikke er sat en eviggyldig ordning i gang med dette her.

Når det er sagt, vil jeg også godt tilslutte mig det spørgsmål, som fru Pernille Frahm og andre har stillet, og sige, at jeg er lidt uforstående over for – men det håber jeg ministeren kan forklare visdommen i – at man præmierer de kommuner, der formodentlig bevidst har valgt at have et relativt lavt serviceniveau på området, ved at give dem mulighed for at få et ekstraordinært stort statstilskud til denne indsats. Jeg synes, det er en sær form for belønning, som jeg savner en forklaring på.

Men vi mener altså, at de 400 mio. kr. på årsbasis er et godt incitament til at få vendt passive ydelser til aktive. Det er der vist ingen

[Ebbe Lundgaard]

der er i tvivl om har været radikal politik i mange år, og nu ser vi altså nogle konkrete udslag af det.

Vi skal tilsige forslaget en velvillig og hurtig behandling i udvalget.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Den radikale ordfører har to gange her fra talerstolen bedyret, at det er en midlertidig ordning, og det lyder meget tillokkende og positivt, men så er jeg sikker på, at Det Radikale Venstre også vil være i stand til at svare på, hvad der skal ske, når denne midlertidige ordning er overstået. Skal der så lukkes ned for de aktiviteter, man i stor stil har sat i gang på statens regning? Eller skal finansieringen overgå til kommunerne? Hvad er det for tanker, Det Radikale Venstre gør sig, når man nu lægger så meget vægt på, at det er en midlertidig ordning?

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Ebbe Lundgaard rejste spørgsmålet, om man ikke hermed præmierede de kommuner, der ikke havde gjort noget. Hertil vil jeg godt sige, at en række kommuner i de sidste år har været kørt i ganske stramme tøjler, og vi har i en række kommuner kunnet se, at ventelisterne til daginstitutioner og behovet for ældreomsorg har været voksende, uanset hvad kommunen har gjort forud.

Derfor er dette her ikke et spørgsmål om at præmiere kommuner. Det er i virkeligheden et spørgsmål om at præmiere, om jeg så må sige, befolkningen og lave et ordentligt serviceniveau over for befolkningen i alle kommuner. For os er det ikke afgørende, om en kommune har en socialdemokratisk, en radikal, en konservativ, en Venstreborgmester eller en borgmester af en anden politisk opfattelse. Dette her er et spørgsmål om at medvirke til at give borgerne i den pågældende kommune et ordentligt serviceniveau.

Fru Karen Højte Jensen spørger, hvad der skal ske, når den midlertidige ordning er overstået, og til det vil jeg sige, at det vil vi tage stilling til til den tid. Det er let nok at sige i dag, at vi vil klare det over bloktilskuddene, men ingen ved, hvilke forhandlinger den til

den tid siddende regering vil være i med kommunerne – om situationen vil være den, at kommunerne til den tid står med et voksende indtægtsgrundlag, som gør det rimeligt, at regeringen strammer op over for den kommunale udgiftspolitik, eller vi fortsat befinder os i den nedgangskonjunktur, den borgerlige regering skabte, og at det derfor er rimeligt, at staten går ind med et tilskud til kommunerne.

Jeg vil godt sige, at vores holdning er, at kommunerne til den tid, hvis alt andet er lige, skal kompenseres, men hvad den regering, der sidder til den tid, vil beslutte, ved vi ikke.

(Kort bemærkning).

Ebbe Lundgaard (RV):

Det Radikale Venstre kan lige så lidt som formodentlig alle andre herinde svare på, hvad der skal ske om 2 år, når denne midlertidige, akutte indsats er forbi. Jeg tror, at de næste 2 år vil vise os meget om udviklingen på arbejdsmarkedet. Hele diskussionen om arbejdsbetret, orlovs- og rotationsordning osv. skal finde et leje og en afklaring, og jeg tror, vi kan finde svaret på det spørgsmål, fru Karen Højte Jensen stiller, i løbet af de 2 år. Vi tror ikke på dette her som en permanent ordning. Derfor skal der findes noget andet, der kan afløse denne midlertidige, akutte indsats, men det vil være at foregøgle befolkningen og Folketinget noget at stå her og komme med præcise svar på, hvad der skal ske.

Dér, hvor jeg var skrāsikker, var med hensyn til, at dette her ikke er en vej tilbage til refusionsordningerne. Det er noget, vi gør midlertidigt i en akut situation for at få løst nogle problemer.

Torben Rechendorff (KF):

Der er forskel på at afgive præcise svar og så redegøre for, om man har gjort sig nogle tanker om, hvad der skal ske, når de 2 år er gået. Nu har vi i løbet af tre kvarter behandlet 2 lovforslag, begge fra indenrigsministeren, som begge opererer med korte åremål. Det første var grundskyldsnedsettelsen, og det andet er disse tilskud til henholdsvis børne- og ældreområdet.

Jeg synes, det er katastrofalt, at man nu indirekte animerer kommuner til at ansætte et betydeligt antal offentligt ansatte først på børneområdet, så på ældreområdet, og man forestil-

[Torben Rechen-dorff]

ler sig overhovedet ikke, hvad man skal stille op med de mennesker, når de 2 år er gået. Jeg havde nær sagt, kan man overhovedet byde medarbejdere det? Jeg forlanger ikke noget præcist svar. Jeg forstår godt, hvad hr. Ebbe Lundgaard siger, at det kan man ikke give i dag, der skal først indhentes nogle erfaringer.

Jeg ved ikke, om hr. Klaus Hækkerups reaktion er på indenrigsministerens vegne, men det, vi gerne vil have frem, er indenrigsministerens overvejelser om, hvorvidt der skal ske noget, når der er gået henholdsvis 2 og 3 år, men det vil indenrigsministeren sikkert svare på om et øjeblik.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg vil godt spørge både Det Radikale Venstre og hr. Klaus Hækkerup, om det skal forstås sådan, at denne ordning i hvert fald i princippet er midlertidig, således at det med refusionerne uanset økonomien er en 2-årig periode, og så er det slut. Sådan må jeg i hvert fald forstå Det Radikale Venstre.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Den politiske forskel mellem Det Konservative Folkeparti og Socialdemokratiet blev ganske klart understreget af hr. Torben Rechen-dorffs indlæg fra talerstolen. Hr. Torben Rechen-dorff sagde: Det er katastrofalt, at man animerer kommunerne til at ansætte folk for 2 år. Det er altså set med Det Konservative Folkepartis øjne katastrofalt, at vi siger til kommunerne, at de i stedet for at lave nødhjælpsarbejder skal ansætte folk på rimelige og ordentlige overenskomst-mæssige vilkår. Det er katastrofalt, at staten giver et tilskud på 50 pct. for dem, der skal pleje de ældre, fordi der er et stort behov. Det er katastrofalt, at vi til forældre, der ikke kan få passet deres børn, giver kommunerne et tilskud til lønudgiften på 30 pct. Jeg synes, det er katastrofalt, at Det Konservative Folkeparti har en så umenneskelig holdning.

Lad mig til fru Karen Højte Jensen, der spørger, om dette her i princippet er midlertidigt og skal slutte efter 2 år, sige: Ja, det er slut efter 2 år. Jeg vil ikke afvise det, men vi har ikke taget stilling til, om det skal gøres pligtigt

for kommunerne at tilbyde alle børn, der ønsker det, en børnepasning, ligesom man tilbyder alle børn, der ønsker at gå i skole, en skoleordning. Vi har ikke taget stilling til det, vi har heller ikke afvist det. Måske var det en rimelig mulighed i et samfund, hvor man taler om borgernes rettigheder, og det synes jeg fru Karen Højte Jensen og Det Konservative Folkeparti burde overveje.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Debatten bliver efterhånden så interessant, at jeg godt vil ind på banen med Kristeligt Folkepartis holdning, og jeg kan klare det på 2 minutter, så er det overstået. Jeg har ikke så meget at sige.

Jeg gør opmærksom på, at den nuværende regering ikke er en socialdemokratisk regering. Det er en regering bestående af 4 partier, og jeg kan sige klart, at Kristeligt Folkeparti står bag dette her, men det er en 2-årig ordning. Det vil sige, at ordningen ikke skal fortsætte, som den er. Den skal heller ikke udvides. Der kan være ét spørgsmål, som jeg ikke vil tage kontant stilling til i dag. Det er, om den skal afskaffes i ét hug, eller om der skal være et trin i afskaffelsen.

Men det er klart, at vi er helt bevidst om, at vi her er på en farlig vej. Vi vil ikke, at denne vej skal føre til genetablering af den gamle refusionsordning, for den tror vi ikke på. Men situationen i dette øjeblik er sådan, at vi udbetaler masser af arbejdsløshedsdagpenge til mennesker, som kunne lave et stykke fornuftigt arbejde, og jeg har mødt utallige mennesker, som spørger, hvorfor der skal mangle pleje og omsorg til vore ældre og vore børn. Navnlig det med de ældre er jeg meget optaget af.

Jeg synes, der er nogle, der får et forklaringsproblem, hvis de blot vil fortsætte med at udbetale arbejdsløshedsdagpenge i stedet for at lade disse mennesker udføre et stykke fornuftigt arbejde dér. Det forklaringsproblem har jeg i det mindste ikke kunnet komme uden om. Hvis andre har lyst til at blæse på det problem, så værsgo, men det bliver ikke med Kristeligt Folkepartis medblæsning.

Så er det vist sagt klart nok.

(Kort bemærkning).

Torben Rechendorff (KF):

Jeg ved ikke, om jeg over for hr. Glønborg må bruge udtrykket: Det var dog en velsignet klarhed. De svar, vi ikke har kunnet få, fik vi nu fra Kristeligt Folkepartis ordfører. Dette er en 2-årig ordning. Denne ordning kan ikke fortsætte. Denne ordning skal ikke udvides. Det siger vi tak for, det var overordentlig klart.

Må jeg så sige til hr. Klaus Hækkerup, at jeg ikke er utilfreds med den dybtgående analyse af forholdet mellem Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti, som hr. Klaus Hækkerup gav. Blot vil jeg dog spørge: Såfremt regeringen skønner, at der er 400 mio. kr. ekstra til rådighed til kommunerne, hvad er så årsagen til, at man ikke tør overlade til det kommunale selvstyre selv at finde ud af, hvordan disse øgede midler skal bruges? Det er det ene.

Det andet er: Hvad er det for rimelige, ordentlige forhold, man tilbyder medarbejdere, til hvem man må sige, at det er muligt, at de om 2 år desværre må ud, hvor der er gråd og tændeskæren?

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Klaus Hækkerup for en kort bemærkning, og så skal vi nok tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg kan kvittere over for hr. Torben Rechendorff med at sige, at jeg heller ikke er utilfreds med at få skitseret forskellen mellem vore partier, heller ikke den ideologiske forskel.

For os er det ikke et spørgsmål om, om man om 2 år skal sige til folk, at de nu desværre må ud igen. For os er det et spørgsmål om i en 2-årig periode at give folk en mulighed for at optjene erhvervs erfaring, for at komme ind på arbejdsmarkedet og for at få job – og samtidig tilfredsstille et behov hos forældre til børn, der hermed kan blive passet i daginstitutioner, og ældre, der kan få en udvidet hjemmepleje. Her slår vi 2 fluer med ét smæk.

Når jeg taler om normale vilkår, er det selvfølgelig for at sondre imellem de beskæftigelsestilbud af helt midlertidig karakter, som man kan give i kommunerne, og som jeg forstår Det Konservative Folkeparti foretrækker. De foretrækker nemlig ikke, at folk skal ud efter 2 år,

nej, de foretrækker, at folk, når de har arbejdet 7 måneder i kommunerne, skal smides ud, fordi det er den bedste ordning set med Det Konservative Folkepartis øjne. Det er det ikke for Socialdemokratiet.

(Kort bemærkning).

Torben Rechendorff (KF):

Nu forlanger jeg ikke, at hr. Klaus Hækkerup skal svare på det hele, slet ikke på én gang, men det, jeg spurgte om, var: Hvad er grunden til, at der fra den socialdemokratiske ledede regerings side er en sådan mistillid til det kommunale selvstyre? Hvad er grunden til, at man ikke vil overlade prioritering i de enkelte kommuner til de enkelte kommunalbestyrelser? Hvad er grunden til, at vi herinde skal sætte bestemte etiketter på bestemte penge?

I øvrigt ønsker jeg hr. Klaus Hækkerup al mulig held og lykke med den nærmere drøftelse med de implicerede fagforeninger og faglige organisationer. Jeg forestiller mig, at det kan blive en lidt kompliceret affære, men jeg ønsker det bedste.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg synes, der var en iøjnefaldende forskel på de indlæg, der kom fra den tidligere regering, og resten af indlæggene i dag. Det forekom mig ikke særlig behageligt, at den måde, man argumenterede på fra den tidligere regerings side, udelukkende var med nogle tekniske betragtninger. Derfor vil jeg gerne i min besvarelse tage udgangspunkt i dette, at her står vi i en situation, hvor vi på samme tid har mulighed for at løse nogle meget, meget påtrængende opgaver og sætte ledige hænder i gang. Og netop fordi det er det, der er hovedformålet med dette forslag, forekommer det i hvert fald mig skuffende, at Venstre og De Konservative alene gør det til en snak om det, som man kan kalde systemforskelle.

For mig er det afgørende – og det er også det, der har været regeringens tankegang omkring dette forslag – at der er nogle påtrængende behov i det danske samfund, som ikke bliver opfyldt. Det kan vi gøre nu ved at give disse tilskud. Samtidig er der mennesker med ledige hænder, som man jo på mange, mange måder under den tidligere regering har diskuteret hvordan man kunne få sat i gang.

[Indenrigsministeren]

Der har været en lang række ordninger, og jeg vil ikke påstå, at de alle sammen har været lige effektive og heldige. Derfor er det, vi gør nu, at forsøge at gøre det på en mere målrettet vis end de mange tidligere ordninger. Nogle af disse havde virket kort tid, før man fik øje på, at de stort set ingen effekt havde. Andre fik lov til at løbe noget længere, før man fandt ud af, at det måske ikke lige var den rigtige facon at gribe det an på. Nu forsøger vi så at gøre det lidt mere målrettet.

Det fører så til en principiel diskussion: Er vi nu i gang med at forlade bloktilskudssystemet? Til det er svaret klart: Nej, det er vi ikke. Regeringen har ingen overvejelser overhovedet om at opgive bloktilskudssystemet og gå over til gamle refusionsordninger.

Men jeg vil nok sige, at det er lidt overspil, når der så er flere af ordførerne – de to konservative ordførere og ordføreren fra Venstre – der lægger op til, at dette skulle være en slags strangulering af det lokale selvstyre. Vel er det ej. Der er tale om en slags gulerodsprincip, og her siger vi naturligvis, at det står kommunerne fuldstændig frit for, om de vil benytte disse ordninger, der gør det lidt nemmere for dem økonomisk, eller om de vil lade være. Hvad har det at gøre med strangulering af det lokale selvstyre? Jeg ved godt, at det var ikke det udtryk, der blev brugt, men det er den fællesnævner, jeg sætter på de indlæg, der har været af den karakter.

Så i virkeligheden kan man beskrive det ganske enkelt: Her får vi en mulighed for at løse både nogle vigtige opgaver, som befolkningen har defineret som problemer, og som ikke er løst under den tidligere regering, og samtidig får vi mulighed for at knække arbejdsledeshedskurven en lillebitte smule.

Når jeg siger en lillebitte smule, er det, fordi vi naturligvis ikke med sikkerhed ved, hvor mange kommuner der vil benytte sig af det. Og det er vel egentlig den bedste illustration af, at det er totalt frit, om man vil bruge ordningerne eller ej. Der er gættet på, at der kunne blive 5.000. Jeg vil ikke lægge hovedet på blokken på, at det bliver sådan. Jeg skal kun udtrykke håbet om, at det vil være i nogenlunde den størrelse.

Det andet hovedspørgsmål, som flere af ordførerne var inde på, var: Hvad skal der så ske bagefter? Og jeg forstod på hr. Torben Re-

chendorff, at det var langt mere katastrofalt at beskæftige folk i 2 år end helt at lade være med at beskæftige dem. Jeg har nu en smule vanskeligt ved at forstå den store intellektuelle dybde i den type argument.

Men jeg vil godt forsøge at besvare spørgsmålet: Hvad efter de to år? Dertil er svaret, at det har vi af gode grunde ikke taget stilling til endnu – præcis på samme måde som den tidligere regering, når den satte forskellige typer beskæftigelsesordninger i gang, ikke på forhånd var i stand til at give talstørrelser på, hvor mange der ville kunne få gavn af dem i praksis, men heller ikke nogen sinde var ude i præcise tilkendegivelser af, hvad der så skulle komme efter den ordning, som man forsøgte sig med.

Jeg vil godt bekræfte – lige så klart, som det blev gjort af hr. Glønborg – at der er tale om en midlertidig ordning. Vi har selvfølgelig ikke på forhånd kunnet tage stilling til, om der efterfølgende skulle ske en eller anden form for aftrapning af den, eller om det er noget, der skal indgå i økonomiske forhandlinger med kommunerne, osv. Men jeg kan godt give det tilsagn, at vi i god tid i forvejen sammen med partierne i Folketinget skal overveje, hvad der kom ud af det, og analysere det. Lad os til den tid overveje, hvad der skal komme efter det, og hvordan de økonomiske byrder i den forbindelse så skal fordeles.

Men mindst lige så vigtigt som at overveje det sammen med Folketinget vil det naturligvis være at overveje det sammen med de kommunale organisationer. Det er jo deres brug af den gulerod, vi nu giver dem, der vil være afgørende for, hvordan evalueringen af det skal falde ud.

Det tredje hovedsynspunkt, der var fremme, var spørgsmålet, om vi ikke her gik ind og præmierede dem, der ikke rigtig havde løst de opgaver tilfredsstillende. Og til det er svaret: Jo det er der til en vis grad tale om, men det er jo også dér, behovet ligger, og det er derfor, det er lavet som et gulerodsprincip.

Så var der fra fru Karen Højte Jensen et spørgsmål om, hvorvidt denne ordning ville influere på forældrebetalingen. Til det er svaret: Nej, det vil det ikke.

Fru Pernille Frahm var inde på dette med, hvor mange man nu kunne regne med der blev sat i gang. Det har jeg for så vidt allerede svaret på, men vi vil selvfølgelig fra Indenrigs-

[Indenrigsministeren]

nisteriets side holde meget stærkt øje med, om man nu får noget ud af det nye tilbud, der stilles til rådighed, og jeg er helt sikker på, at det også er noget, man vil gå meget op i i de sociale udvalg ude i kommunerne.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at jeg er glad for den forholdsvis gode modtagelse, forslaget har fået, og jeg vil gerne takke det flertal, som allerede nu har tilkendegivet, at det er rede til at bære dette forslag igennem. Jeg glæder mig til, at vi under udvalgsbehandlingen kan få besvaret en række af de mere specifikke spørgsmål, der kan stilles til dette her, fordi der er tale om noget, som jeg vil kalde en nydannelse, selv om refusioner jo er et gammelt princip. Men vi har faktisk ret mange erfaringer med det, så vi vil godt være i stand til sammen i et positivt udvalgsarbejde at få klarlagt, hvad der kan være af plusser og minusser i det.

Og så vil jeg gentage, at der ikke er tale om generelt at indføre refusionsordningerne igen.

Tak for den egentlig ganske interessante debat.

(Kort bemærkning).

Torben Rechendorff (KF):

Tak til indenrigsministeren for svarene. Jeg er enig med indenrigsministeren i, at det på mange måder er en ganske interessant debat.

Ministerens tilsagn om både at ville drøfte sagens, om jeg så må sige, videre skæbne med Folketingets partier og med de kommunale organisationer, vil jeg også gerne kvittere for. Det synes jeg er godt og rimeligt.

Men jeg synes ikke, ministeren svarede på det for mig ganske afgørende spørgsmål – som jeg ikke synes er mundhuggeri, selvfølgelig, og som jeg heller ikke synes er petitesser og teknik, selvfølgelig, men vigtigt – nemlig følgende: Hvis regeringen virkelig mener, at der er et så stort beløb til rådighed til yderligere støtte og igangsætning af det, som ministeren kalder påtrængende behov ude omkring i vore kommuner, nemlig et beløb i størrelsesordenen 400 mio. kr., hvad er så grunden til, at kommunerne, de enkelte kommunalbestyrelser, ikke må have lov til at tage stilling til, hvad der er påtrængende behov?

Regeringen mener at vide, hvad der er påtrængende behov. Det kan også godt være, at det mange steder er rigtigt. Jeg mener heller ikke, at alt er vel hverken på børneområdet el-

ler ældreområdet, bevar mig vel! Men jeg synes, det handler om forholdet mellem stat og kommune, og det er ikke teknik og mundhuggeri. Hvis disse mange penge er til stede – vi forstår ikke rigtig, at der er så mange til stede, for der er jo 1 mia. kr. klar her og 1½ mia. kr. klar dér og 800 mio. kr. klar dér og 400 mio. kr. klar dér – men hvis de er der, hvad er så grunden til, at kommunerne nu pludselig ikke må tage stilling til, hvad der er påtrængende behov?

(Kort bemærkning).

Grete Schødts (S):

Der er gentagne gange i debatten blevet spurgt: Hvad så om 2 år? Jeg tror egentlig, Socialdemokratiet kunne have stillet den forhenværende regering nøjagtig det samme spørgsmål: Hvad så om 2 år? Det handler jo om, at vi må se, hvordan disse tiltag virker, og meget ofte skal der gå det meste af et år, før vi har nogen virkninger af tiltag som dette her.

Det er nøjagtig det samme som med aktive-ringspakken, som den tidligere regering jo udløste. Den udløber nu 31. december 1993; så er der gået 2 år. Dér var vi faktisk efter det første års tid enige om, at det ikke virkede. Derfor er det et af de tiltag, som ikke bliver ført videre.

Lad nu det her få en chance, og lad de kommuner, der har muligheden for at få dette løft, vise, om det er en af de rigtige veje. Ellers må vi jo se på, hvad vi kan gøre om 2 år.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hele hr. Torben Rechendorffs indlæg osede af, at der nu fra den nuværende regering skulle være udtrykt mistillid til det kommunale selvstyre. Fru Grete Schødts har svaret på spørgsmålet om, hvorfor vi ikke bare lagde de 400 mio. kr. ud til kommunerne til fri disposition. Men jeg vil godt fremhæve, at når vi er i den situation, at vi diskuterer respekten for det kommunale selvstyre, så har vi vist sjældent oplevet en despekt for det kommunale selvstyre som under den tidligere regering.

Kunne kommunen sælge en ejendom, uden at regeringen kom og skulle blande sig i det? Nej, nej. Hr. Thor Pedersen skulle absolut fastsætte regler for, hvordan en kommune skulle sælge en ejendom. Absolut!

[Klaus Hækkerup]

På alle områder ønskede den tidligere regering at blande sig. Lad mig erindre om, at bare et lille spørgsmål som udformningen af stemmesedlen ønskede hr. Thor Pedersen at blande sig i. Hvor stor skulle den rubrik være, man skulle sætte sit kryds i? Er det virkelig noget, en regering skal blande sig i? Er det ikke noget, man kan overlade til det kommunale selvstyre? Er det ikke noget, man kan overlade til de valgbestyrelser, kommunerne vælger? Nej, sagde den tidligere regering anført af hr. Thor Pedersen.

Nej, undskyld mig, når hr. Torben Rechendorff står op her og antyder, at vi med dette beskudne lovforslag, 400 mio. kr. – husk på, at vi overfører omkring 35 mia. kr. i bloktilskud til kommunerne om året – er ved at ødelægge det kommunale selvstyre, så må man jo sige, at det er vand i forhold til de mange, mange detailområder, hr. Thor Pedersen ønskede at gribe ind på tidligere.

(Kort bemærkning).

Addi Andersen (CD):

Det er ikke, fordi jeg vil forlænge debatten, men når nu De Konservative har så ondt af disse mennesker, der kun bliver ansat for en 2-årig periode, så må jeg sige, at i borgerligt styrede kommuner som den, jeg selv kommer fra, ansætter man unge mennesker i elevstillinger i 3 år og skriver tydeligt i ansættelsespapirerne, at man ikke kan garantere ansættelse efter endt elevtid. Så kunne man måske med lige så god ret sige: Hvad med disse unge mennesker, når de 3 år er gået? Man giver dem en chance ved at give dem nogle elevstillinger, og så er den tid gået godt. Men man kan altså ikke garantere dem ansættelse efter udstået elevtid.

(Kort bemærkning).

Torben Rechendorff (KF):

Jeg har ikke det fjerneste imod, at hr. Klaus Hækkerup ikke vil svare på det, jeg spørger om. Men så synes jeg, han skal blive nede på sin plads.

Det, jeg spurgte om, og som jeg ikke har fået noget svar på, og som jeg konstaterer at jeg ikke har fået noget svar på, er: Hvis regeringen råder over disse kæmpe beløb til brug i kommunerne, hvad er så grunden til, at de ikke kan kanaliseres den sædvanlige vej?

Og så skal jeg bare meget kort sige, at den karakteristisk, hr. Klaus Hækkerup gav af den borgerlige regerings politik over for kommunerne gennem mere end 10 år, kan jeg jo af gode grunde ikke skrive under på. Jeg tror, hr. Klaus Hækkerup overser de mange initiativer, der er taget i retning af yderligere kommunal selvbestemmelse, i retning af frikommuneforsøg og meget andet. Men lad det ligge! Jeg kan åbenbart ikke få svar på mit spørgsmål, og det vil jo så fremgå, at jeg ikke kan det.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Jeg synes, det er helt i orden, at vi siger noget til hinanden; det har vi lov til herinde. Jeg synes derimod, det er meget urimeligt, når hr. Klaus Hækkerup bringer så nedrige angreb på et ikketilstedeværende folketingsmedlem. Og jeg vil sige, at jeg tager på det skarpeste personligt afstand fra de angreb, der er bragt på hr. Thor Pedersen for, at han skulle detailstyre alt omkring kommunerne.

Hvis vi endelig skal se på, hvem der ønsker at detailstyre, er det hr. Klaus Hækkerups parti, Socialdemokratiet. Hvis man kan komme til at bestemme alt, stort set, over mennesket, er det godt. Det er faktisk socialdemokratisk politik.

Venstre kan forsvare sig selv, men jeg føler i hvert fald, at når hr. Thor Pedersen ikke er til stede her i salen, vil jeg stå op og tage klart afstand fra sådan nogle udtalelser. Det tjener ikke folkestyret at komme med sådan nogle udtalelser, når den pågældende ikke er til stede og kan forsvare sig.

Jeg ved ikke, om der kan være lidt om det, der siges. Det aner jeg ikke noget om; det kan jeg ikke tro. Men i hvert fald var hr. Thor Pedersen som indenrigsminister meget åben over for at afskaffe alt unødvendigt bureaukrati; det har jeg set indtil flere eksempler på. Det er muligt, hr. Klaus Hækkerup kan nævne et enkelt eksempel på det modsatte.

Men jeg synes bare, det er en ubehagelig form, hr. Klaus Hækkerup bringer ind i Folketingets debat om dette lovforslag.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg vil gerne besvare det spørgsmål, hr. Torben Rechendorff stiller, om end det stilles til hr. Klaus Hækkerup, og jeg synes ikke, det er så svært at besvare.

[Indenrigsministeren]

Jeg godt sige det helt lige ud ad landevejen: Ja, der ligger et element af styring i dette her. Der ligger nemlig det i det, at vi gerne vil give en ekstra inspiration for kommunerne til, at ventelisterne til børneinstitutionerne kan blive kortere; vi ville helst helt afskaffe dem. Dette er et direkte inspirationsstyringselement – jeg ved ikke, om der er noget, der hedder det, men så har vi opfundet det under debatten her i dag – i det, vi foretager os her.

Vi vil også gerne være med til, at ældre menneskers dagligdag bliver mere tålelig. Vi ved, at der bliver flere og flere ældre. Vi ved, at de i højere og højere grad skal være i eget hjem. Vi vil gerne være med til, at sammenhængen i tilværelsen for gamle mennesker kan blive forbedret, sådan at de også får mulighed for indimellem at lave andet end bare sidde og vente på, at hjemmehjælpen kommer i nogle ganske korte perioder – alt for korte, alt for sjældent.

Med dette inspirationselement vil vi gerne give en – o.k., beskeden – styring i forhold til kommunerne, sådan at de ved, at det er regeringens politik. Det er jo reelt det, der er tale om. Vi vil gerne lave en speciel indsats på disse områder. Det kan måske virke lidt provokerende, at jeg siger det, men vi er faktisk ligefrem glade for, at der er mulighed for nu på disse to betrængte områder at gøre en særlig indsats.

Derfor ligger der i den besvarelse af spørgsmålet, at vi vil gerne vedkende os en anelse styring i dette her; det vil vi ikke forsøge at bortforklare. Vi synes også, det er rimeligt, at det sker i en periode, hvor kommunerne ikke i tilstrækkelig grad har haft mulighed for selv at løse problemet. Hjælp til selvhjælp, hedder det.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg er faktisk lidt ked af hr. Poul Nødgaards indlæg. Jeg har under ingen omstændigheder ønsket at angribe hr. Thor Pedersen. Jeg påpe-

gede bare, hvad den tidligere regering har gjort – ved indenrigsministeren. Det var ikke et ønske om at angribe hr. Thor Pedersen. Jeg formoder ikke, at hr. Thor Pedersen førte sin egen politik inden for regeringen; jeg formoder, at hr. Thor Pedersen førte regeringens politik og så som indenrigsminister.

Men jeg forstår, at kommunikationen over til Fremskridtspartiet fra den tidligere regering ikke har været så god, som det måske kunne have været ønskeligt. Men det kan den tidligere trafik- og kommunikationsminister så tage til efterretning, hvis hans opgave i øvrigt er det at kommunikere indadtil og ikke bare udadtil.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

*Meddelelser fra formanden:***Første næstformand (Ivar Hansen):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 28. maj 1993, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 19.17